

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 19. oktober 2018

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1053 (MOF alm. del) stillet den 25. september 2018 efter ønske fra Christian Poll (Alt.).

Spørgsmål nr. 1053

”Vil ministeren kommentere på artiklen ”Duke University Study: N.C. Residents Living Near Large Hog Farms Have Elevated Disease, Death Risks” bragt den 19. september 2018 på EcoWatch?”

Svar

Artiklen omtaler en universitetsundersøgelse, der finder øget dødelighed og større forekomst af en række sygdomme hos mennesker, der bor i områder med stor koncentration af svinebesætninger i North Carolina, USA.

Da artiklen drejer sig om human sundhed, er der til brug for besvarelsen via Sundhedsministeriet indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen og Statens Serum Institut. Sundhedsstyrelsen og Statens Serum Institut bemærker i deres respektive bidrag, at undersøgelsen fremsætter en hypotese om, at den øgede dødelighed og større forekomst af sygdomme kan skyldes nærheden til svinebesætningerne på grund af udskillelse af stoffer og bakterier fra besætningerne. Sundhedsstyrelsen og Statens Serum Institut noterer sig i den forbindelse, at det fremgår af artiklen, at undersøgelsen ikke påviser en sådan årsagssammenhæng.

I dansk kontekst henviser Sundhedsstyrelsen og Statens Serum Institut til, at der ikke hos disse myndigheder er kendskab til lignende undersøgelser. Der henvises til, at den eneste undersøgelse, der kendes med relation til problemstillingen i artiklen, er et studie om forekomsten af infektioner med husdyr-MRSA CC398, som undersøgte sammenhængen mellem at bo i en landkommune og en by kommune. Der var ikke forskel på, om man indenfor landkommunen boede tæt på eller længere fra en svinebesætning, hvorfor spredning fra miljøet blev antaget at spille en mindre væsentlig rolle ift. forekomst af infektioner.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets opfattelse, at de overordnede problemstillinger, der rejses i artiklen allerede håndteres i Danmark tilpasset danske forhold og strukturen i den danske svineproduktion. I artiklen omtales bl.a. luft- og vandforurening fra svinebesætninger. Miljø- og Fødevareministeriet har ikke kendskab til undersøgelser af den direkte påvirkning af luftforurening fra svinefarme. Generelt kan det dog bekræftes om danske forhold, at landbruget bidrager til udledning af partikler og ammoniak, der omdannes til partikelforurening i luften. Der er sammenhæng mellem koncentrationen af partikler i luften og visse af de sundhedsskadelige effekter, der nævnes i artiklen, f.eks. øget forekomst af astma og lav fødselsvægt. Denne effekt kan dog ikke forventes kun at have lokal karakter, da spredningen af partikler sker over et større område, hvorfor dette ikke er en lokaliseret problemstilling.

Vi har i Danmark desuden haft fokus på en effektiv opsamling, opbevaring og anvendelse af husdyrgødning i mange årtier, så direkte tab til vandmiljøet undgås, og hvor husdyrgødningen anvendes effektivt med moderne udbringningsteknologi, og hvor der er fokus på overdækning af opbevaringsanlæg. Dette har bl.a. til formål at begrænse risikoen for, at naboer til svinebesætninger påvirkes direkte af bakterier og lignende fra husdyrgødningen eller indirekte gennem forurening af vandmiljøet. Risikoen for en smittepåvirkning i Danmark blev undersøgt af Dansk Zoonosecenter i 2001, hvor risikoen ved udbringning af gylle med vandingskanoner blev vurderet. På baggrund af rapporten blev udbringning af gylle med vandingskanoner forbudt.

Endelig bemærkes det, at der i øvrigt må stilles spørgsmålstegn ved, om der kan foretages en direkte sammenligning mellem Danmark og USA, da der landene imellem må formodes at være væsentlige forskelle i de miljøpolitiske, socioøkonomiske og produktionsmæssige forhold.

Jakob Ellemann-Jensen

/

Mette Hulstrøm